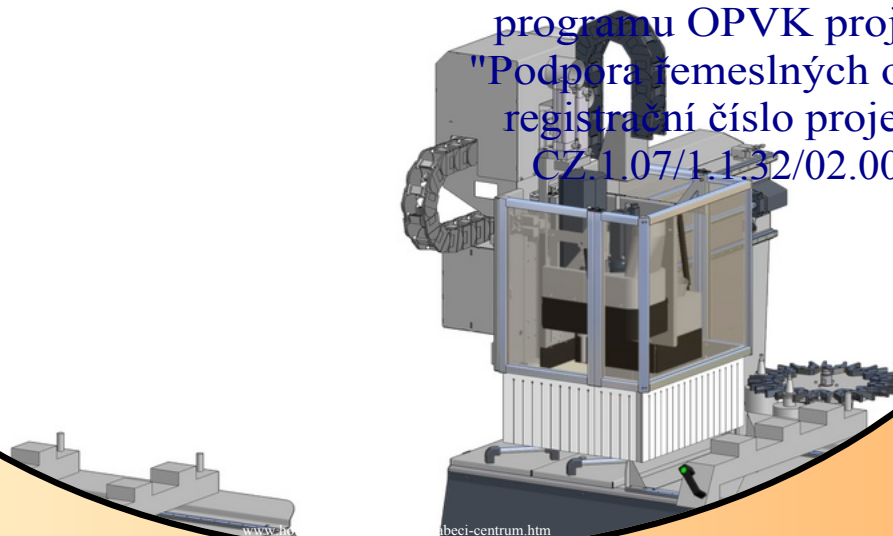

Tento výukový materiál byl vytvořen a financován v rámci programu OPVK projektu "Podpora řemeslných oborů" registrační číslo projektu- CZ.1.07/1.1.32/02.0097

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/1.1.32/02.0097

Podpora řemeslných oborů

Operátor dřevařské a nábytkářské výroby 3.ročník
Truhlář 3.ročník

Tématický okruh: CNC obrábění- základní pojmy

Téma: Obrábění 1D až 5D

Zpracoval: František Kotrouš, Ing. Miroslav Rychnovský, Bc. Vladimír Šťastný Dis.

Datum: 02.10.2014

Anotace:

V této kapitole jsou žáci seznámeni s obrábění 1D až 5D.

Metodické poznámky:

- List č.3 - Metodický list**
- List č.4 - Základní pojmy**
- List č.5 - Základní pojmy**
- List č.6 - Základní pojmy**
- List č.7 - Základní pojmy**
- List č.8 - Základní pojmy**
- List č.9 - Základní pojmy**
- List č.10 - Základní pojmy**
- List č.11 - Zadání úkolů**
- List č.12 - Odkazy**
- List č.13 - Zdroje**

Předpokládaný čas: 45 minut

CNC

Obrábění 1D až 5D

vysvětlení pojmů

Pro hodnocení konstrukční vyspělos stroje (obráběcího centra) se používá jako jeden z ukazatelů počet os souřadnicového systému které mohou být při obrábění současně v činnos. (ŠTULPA, M.)

Jednoosé obrábění 1D

- Řešení :
- Jeden pohyb – po jedné ose
- Příklad : jednoúčelový stroj – vrtání díry

(ŠTULPA, M.)

Dvouosé obrábění 2D

- Řešení :
- řízení dvou os najednou – běžná frézka X , Y
- soustruh X , Z.
- u frézky při naje na hloubku třísky (osa Z)
- a následném obrábění (v osách X , Y) se ho
- voří jako o obrábění ve 2,5 D. (ŠTULPA, M.)

Třiosé obrábění 3D

- Řešení :
- řízení tří os X , Y , Z současně – tříosá frézka.
- frézování rozmanitých prostorových tvarů , nástroj je kolmc

(ŠTULPA, M.)

Pěosé obrábění 5D

- Řešení :
- řízení pě os najednou při obrábění – při
- posuvech v osách X , Y , Z může být řešeno :
- otočným stolem (C osa) a jeho naklopením
- (osy A nebo B).
- přídatným zařízením na stole (kolébka) , ve
- kterém lze obrobkem otáčet (C), umístěním
- ve směru os X nebo Y a jejím natáčením (ŠTULPA, M.)

- (A nebo B osa).
- výkyvem frézovací hlavy ve dvou osách X , Y
- (A , B).
- oproti 3D metodě je tato produktivnější pro
- obrábění tvarů. (ŠTULPA, M.)

Pozn.:

- pro tří a pětiosé obrábění je uveden příklad
- obráběcího centra na bázi frézky.
- totéž lze obdobně aplikovat na centrum na
- bázi soustruhu. (ŠTULPA, M.)

odkazy na webové stránky:

 <http://www.youtube.com/watch?v=2HcfShIm4XY>

 <http://www.youtube.com/watch?v=V7Iti4NNvqY>

 <http://www.homag.com/en-en/products/productdatabase/software/Pages/woodwop.aspx>

Seznam použité literatury:

DILLINGER, Josef. Moderní strojírenství pro školu a praxi. Praha: Sobotáles cz., 2007. ISBN 978 – 80 – 86706 – 19 - 1.

FISCHER, Ulrich. Základy strojírenství. 1. vyd. Překlad Iva Michňová, Zdeněk Michňa. Praha: Europa-Sobotáles, 2004, 290 s. ISBN 80-867-0609-5.

ŘASA, Jaroslav, Přemysl POKORNÝ a Vladimír GABRIEL. Strojírenská technologie 3. 2. vyd. Překlad Iva Michňová, Zdeněk Michňa. Praha: Scientia, 2005, 221 s. ISBN 80-718-3336-3.

ŠTULPA, Miloslav. CNC: obráběcí stroje a jejich programování. 1. vyd. Praha: BEN - technická literatura, 2006, 126 s. ISBN 80-730-0207-8.

POUŽITÉ ZDROJE:

O aplikaci SMART Notebook™

Verze 11.0.583.0 10:41:52 May 3 2012

SMART Technologies
3636 Research Road NW
Calgary, AB T2L 1Y1
CANADA

Telefon: 1.866.518.6791 nebo +1.403.228.5940

Kontaktovat podporu: smarttech.com/contactsupport

- obrázky z galerie SMART Notebook
- Lesson Activity Toolkit 2.0